

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-565/16

Ένδικη διαδικασία που κίνησαν οι Alessandro Saponaro και Καλλιόπη-Χλόη Ξυλινά

[αίτηση του Ειρηνοδικείου Λέρου
για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως]

«Προδικαστική παραπομπή – Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Κανονισμός (ΕΚ) 2201/2003 – Δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου έχει υποβληθεί αίτηση για τη χορήγηση δικαστικής άδειας αποποίησης κληρονομιάς για λογαριασμό ανηλίκου – Διεθνής δικαιοδοσία επί ζητημάτων γονικής μέριμνας – Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας – Άρθρο 12, παράγραφος 3, στοιχείο β' – Αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας – Προϋποθέσεις»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα)
της 19ης Απριλίου 2018

1. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Κανονισμός 2201/2003 – Πεδίο εφαρμογής – Έννοια του όρου «αστικές υποθέσεις» – Μέτρα σχετικά με την άσκηση γονικής μέριμνας – Δικαστική άδεια αποποίησης κληρονομιάς για λογαριασμό ανηλίκου – Εμπίπτει – Μη εφαρμογή του κανονισμού 650/2012

(Κανονισμός 650/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου· κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 1 §§ 1, στοιχείο β', 2, στοιχείο ε', και 3, στοιχείο στ')

2. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Κανονισμός 2201/2003 – Διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα γονικής μέριμνας – Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας – Ρητή ή κατ' άλλον ανεπιφύλακτο τρόπο αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας από τα ενδιαφερόμενα μέρη – Περιεχόμενο – Αίτηση την οποία υποβάλλουν από κοινού οι δύο γονείς ανηλίκου τέκνου ενώπιον του ιδίου δικαστηρίου – Περιλαμβάνεται

(Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 12 § 3, στοιχείο β')

3. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Κανονισμός 2201/2003 – Διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα γονικής μέριμνας – Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας – Ρητή ή κατ' άλλον ανεπιφύλακτο τρόπο αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας από τα ενδιαφερόμενα μέρη – Έννοια του όρου «ενδιαφερόμενα μέρη» – Εισαγγελέας ο οποίος, κατά το εθνικό δίκαιο, καθίσταται αυτοδικαίως διάδικος στη διαδικασία – Εμπίπτει

(Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 12 § 3, στοιχείο β')

4. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Κανονισμός 2201/2003 – Διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα γονικής μέριμνας – Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας – Ρητή ή κατ' άλλον ανεπιφύλακτο τρόπο αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας από τα ενδιαφερόμενα μέρη – Αποδοχή η οποία πρέπει να υφίσταται κατά τον χρόνο της καταθέσεως του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης – Πραγματικά περιστατικά μεταγενέστερα του χρόνου κατά τον οποίο δικαστήριο επελήφθη της υποθέσεως δυνάμενα να καταδείξουν ότι δεν υφίστατο αποδοχή κατά το χρονικό σημείο εκείνο – Ενδεχόμενο να αντισταχθεί ο εισαγγελέας, ο οποίος είναι αυτοδικαίως διάδικος στη διαδικασία

(Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 12 § 3, στοιχείο β')

5. Δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις – Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας – Κανονισμός 2201/2003 – Διεθνής δικαιοδοσία σε θέματα γονικής μέριμνας – Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας – Ρητή ή κατ' άλλον ανεπιφύλακτο τρόπο αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας από τα ενδιαφερόμενα μέρη – Περιεχόμενο – Αίτηση για τη χορήγηση αδείας αποποιήσεως κληρονομιάς για λογαριασμό ανηλίκου, την οποία κατέθεσαν από κοινού οι γονείς του – Εμπίπτει – Προϋποθέσεις

(Κανονισμός 2201/2003 του Συμβουλίου, άρθρο 12 § 3, στοιχείο β')

1. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 16-19)

2. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψη 25)

3. Βλ. το κείμενο της αποφάσεως.

(βλ. σκέψεις 26-29)

4. Όσον αφορά τον χρόνο κατά τον οποίο απαιτείται να υφίσταται αποδοχή εκ μέρους των μετεχόντων στη διαδικασία μερών, δηλαδή τον χρόνο κατά τον οποίο το δικαστήριο επιλαμβάνεται της υποθέσεως, από το άρθρο 16 του κανονισμού 2201/2003 προκύπτει ότι το χρονικό σημείο αυτό αντιστοιχεί, καταρχήν, σε εκείνο της καταθέσεως στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου (αποφάσεις της 1ης Οκτωβρίου 2014, E., C-436/13, EU:C:2014:2246, σκέψη 38, και της 12ης Νοεμβρίου 2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, σκέψη 55).

Η επέλευση ορισμένων πραγματικών περιστατικών μεταγενέστερων του χρόνου κατά τον οποίο το δικαστήριο επελήφθη της υποθέσεως δύναται, ωστόσο, να καταδείξει ότι η, κατά το άρθρο 12, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 2201/2003, αποδοχή δεν υφίστατο κατά το χρονικό σημείο εκείνο. Ως εκ τούτου, στην απόφαση της 12ης Νοεμβρίου 2014, L (C-656/13, EU:C:2014:2364, σκέψεις 56 και 57), το Δικαστήριο έκρινε ότι η ύπαρξη ρητής ή τουλάχιστον ανεπιφύλακτης αποδοχής κατά την έννοια της διατάξεως αυτής προδήλως δεν αποδεικνύεται σε περίπτωση κατά την οποία το οικείο δικαστήριο επιλαμβάνεται της υποθέσεως αποκλειστικώς με πρωτοβουλία ενός εκ των διαδίκων και, εν συνεχεία, έτερος διάδικος αμφισβητεί, από την πρώτη πράξη που οφείλει να τελέσει στο πλαίσιο της διαδικασίας αυτής, τη διεθνή δικαιοδοσία του επιληφθέντος της υποθέσεως δικαστηρίου.

Κατά ανάλογο τρόπο, σε περίπτωση που εισαγγελέας, βάσει του εφαρμοστέου εθνικού δικαίου, καθίσταται αυτοδικαίως διάδικος σε δίκη απτόμενη ζητημάτων γονικής μέριμνας, το ενδεχόμενο να αντισταχθεί ο διάδικος αυτός στην εκ μέρους των γονέων του παιδιού επιλογή δικαστηρίου σε χρόνο μεταγενέστερο από εκείνον κατά τον οποίο το δικαστήριο επελήφθη της υποθέσεως δεν επιτρέπει να

γίνει δεκτό ότι υφίσταται αποδοχή της παρεκτάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της διαδικασίας κατά το ως άνω χρονικό σημείο. Αντιθέτως, ελλείπει τέτοιας αντιρρήσεως, μπορεί να γίνει δεκτό ότι υφίσταται σιωπηρή αποδοχή του διαδίκου αυτού και ότι πληρούται η προϋπόθεση περί του ότι η παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να έχει γίνει ανεπιφύλακτα αποδεκτή από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της διαδικασίας κατά τον χρόνο κατά τον οποίο το εν λόγω δικαστήριο επιλαμβάνεται της υποθέσεως.

(βλ. σκέψεις 30-32)

5. Σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, κατά την οποία οι γονείς ανηλίκου, που έχουν τον τόπο συνήθους διαμονής τους, μαζί με το τέκνο τους, εντός κράτους μέλους, κατέθεσαν αίτηση για τη χορήγηση αδειάς αποποιήσεως κληρονομιάς ενώπιον δικαστηρίου ετέρου κράτους μέλους, το άρθρο 12, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) 1347/2000, έχει την έννοια ότι:

- η εκ μέρους των γονέων του παιδιού από κοινού κατάθεση της αιτήσεως ενώπιον του δικαστηρίου της επιλογής τους συνιστά ανεπιφύλακτη εκ μέρους τους αποδοχή της διεθνούς δικαιοδοσίας του δικαστηρίου αυτού·
- εισαγγελέας ο οποίος, κατά το εθνικό δίκαιο, καθίσταται αυτοδικαίως διάδικος στη δίκη που κίνησαν οι γονείς αποτελεί ενδιαφερόμενο μέρος της διαδικασίας, κατά την έννοια του άρθρου 12, παράγραφος 3, στοιχείο β', του κανονισμού 2201/2003. Το ενδεχόμενο να αντιταχθεί ο διάδικος αυτός στην εκ μέρους των γονέων του παιδιού επιλογή δικαστηρίου σε χρόνο μεταγενέστερο από εκείνον κατά τον οποίο το δικαστήριο επελήφθη της υποθέσεως δεν επιτρέπει να γίνει δεκτό ότι υφίσταται αποδοχή της παρεκτάσεως διεθνούς δικαιοδοσίας από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της διαδικασίας κατά το ως άνω χρονικό σημείο. Ελλείπει τέτοιας αντιρρήσεως, μπορεί να γίνει δεκτό ότι υφίσταται σιωπηρή αποδοχή του διαδίκου αυτού και ότι πληρούται η προϋπόθεση περί του ότι η παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας πρέπει να έχει γίνει ανεπιφύλακτα αποδεκτή από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη της διαδικασίας κατά τον χρόνο κατά τον οποίο το εν λόγω δικαστήριο επιλαμβάνεται της υποθέσεως· και
- το γεγονός ότι ο τόπος συνήθους διαμονής του κληρονομούμενου κατά τον χρόνο θανάτου του, η κληρονομαία περιουσία και το παθητικό της κληρονομιάς ευρίσκονταν στο κράτος μέλος στο οποίο υπάγεται το επιλεγέν δικαστήριο καθιστά δυνατό, ελλείψει στοιχείων καταδεικνυόντων ότι συντρέχει κίνδυνος να έχει η παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας επιζήμιες συνέπειες για την κατάσταση του παιδιού, να γίνει δεκτό ότι η ως άνω παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας συνάδει με το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού.

(βλ. σκέψη 40 και διατακτ.)